

ผักกาดขาวปลี..

ปลูกแล้วยังขายได้

ราคาดี

ผักตระกูลผักกาดมีอยู่หลายชนิด ที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในหมู่คนไทยก็มีผักกาดเขียว ผักกาดขาว ผักกาดหัว ซึ่งในจำนวนผักกาดเขียวก็ยังมีการแบ่งเป็น ผักกาดเขียวใหญ่ชนิดก้านแบนและก้านกลม ผักกาดเขียวเล็ก ผักกาดขาวปลี (ตีนหมี) ผักกาดขาวเล็ก ผักกาดขาวปลี เป็นต้น

และในบรรดาผักกาดขาวหลายๆ พันธุ์ดูเหมือนว่าผักกาดขาวปลีจะเป็นที่นิยมของผู้บริโภคกันมาก เพราะมีลักษณะสีดอกขาวสะอาด กรอบหวาน ใช้นึ่งได้ทั้งสด-สุก และแปรรูป

ผักกาดขาวปลี (*Brassica campestris* ssp. *pekinensis*) เป็นผักฤดูหนาว (cool-season vegetable) อยู่ในตระกูล Cruciferae อุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโตและการห่อปลีอยู่ในช่วง 15-20 องศาเซลเซียส ถ้าอุณหภูมิสูงกว่านี้ จะไม่มีการห่อปลี หรือห่อน้อยและคุณภาพไม่ดีคือปลีหลวม

พันธุ์

พันธุ์ของผักกาดขาวปลีแบ่งตามลักษณะของปลีได้เป็น 3 พวกคือ

1. พวกห่อปลีขาว รวมทั้งพันธุ์ที่มีหัวตั้งตรงสูงและรูปไข่ ได้แก่ พันธุ์ผักกาดโสมหรือผักกาดขาวฝรั่ง
2. พวกปลีกลม รวมทั้งพันธุ์ปลีป้านทางส่วนบน มักเป็นพันธุ์เบา อายุสั้น
3. พวกปลีหลวม ส่วนใหญ่เป็นผักพื้นเมืองของเอเชีย พวกนี้มักไม่ห่อปลีปลูกเมื่ออากาศไม่หนาว, ฝนตกชุก ได้แก่พันธุ์ผักกาดขาวใหญ่ (อายุ 45 วัน) ผักกาดขาวธรรมดา (อายุ 40 วัน) ปัจจุบันจะลดปริมาณการปลูกลงไปเนื่องจากผู้ผักกาดขาวพวกห่อปลีขาวไม่ได้ในด้านความอร่อยน่ากินและยังเก็บรักษาได้น้อยวันกว่า

ชื่อพันธุ์ผักกาดขาวปลีที่ชาวสวนใช้กันก็มีตราดอกโบตัน, ตราช้าง, ตราเครื่องบิน, ตราเครื่องบินพิเศษ, พันธุ์เทียนจีนซึ่งเมล็ดมีความงอกดีส่วนพันธุ์เทียนจีนเบอร์ 23 เป็นพันธุ์ที่ทนร้อนได้ปานกลาง

ศูนย์วิจัยพืชผักแห่งเอเชีย (Asian Vegetable Research and Development Center : AVRDC) คัดเลือกพันธุ์ผักกาดขาวปลีที่ทนความร้อนได้มาตั้งแต่ปี 2518 ผักกาดขาวปลีที่ทนร้อนนี้สามารถเจริญเติบโตและมีการห่อปลีได้ในสภาพที่อุณหภูมิสูงกว่า 23 องศาเซลเซียส ผักกาดขาวปลีพันธุ์ทนความร้อน มีลักษณะบางอย่างที่แตกต่างจากพันธุ์ที่ไม่ทนทานความร้อนหลายอย่าง เช่น ระบบรากดีกว่ามีปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบน้อยกว่า ใบหนากว่า

การเตรียมดิน

ผักกาดขาวปลีสามารถปลูกในดินทั่วไป แต่ดินที่เหมาะสมที่สุดคือดินร่วน ในดินเหนียวก็สามารถปลูกได้แต่ต้องทำให้ดินสามารถระบายน้ำได้ดี โดยการไถหรือขุดดินให้ลึกสัก 12 นิ้ว แล้วตากดินให้แห้งประมาณ 10-15 วัน จึงทำการข่อยพรวนให้ก้อนเล็กใส่ปุ๋ยคอกลงคลุกเคล้า

ถ้าเป็นดินเปรี้ยวหรือดินเค็ม ควรใส่ปูนขาวในอัตราประมาณ 40 กก./ไร่ หรือประมาณ 1 กก./4 ตารางเมตร

ถ้าดินเป็นดินทรายควรใส่ปุ๋ยให้มากขึ้นอัตราที่ใช้ประมาณ 2 ปี๊บ ต่อ 1 ตารางเมตร หรือถ้าใส่ปุ๋ยขี้เป็ด, ไก่, หมู ก็ลดปริมาณการใส่ลงมาเหลือสักตารางเมตรละ 1 ปี๊บก็พอ การใส่ปุ๋ยคอกรองพื้นก่อนปลูกนั้นควรใส่ขณะดินแห้งเมื่อใส่แล้วก็ใช้คราดคลุกเคล้าให้เข้ากับดินให้ดี

วิธีปลูก

การปลูกผักกาดขาวปลี มีวิธีการปลูกได้ 2 วิธี โดยจะเลือกใช้วิธีใดก็แล้วแต่ความสะดวกและความเหมาะสม ของปัจจัยของเกษตรกรแต่ละราย อาทิ เช่น แรงงาน ลักษณะของแปลงจำนวนเมล็ดพันธุ์ เป็นต้น โดยวิธีการทั้งสองมีดังนี้คือ

1. ปลูกโดยวิธีหว่านเมล็ดลงในแปลงเลย เป็นวิธีที่จะทุ่นเวลาและแรงงานในการย้ายกล้าไปปลูกเหมาะสำหรับสวนที่มีแรงงานน้อย วิธีนี้จะเปลืองเมล็ดพันธุ์ และปุ๋ยมาก และในระยะเป็นต้นกล้าก็ดูแลรักษาลำบาก

วิธีการหว่านเมล็ดก็คือ หลังจากพรวนดินให้ก้อนเล็ก และใส่ปุ๋ยคอกเคล้ากันดีแล้วก็เอาฟางข้าวคลุมแปลงบางๆ แล้วจึงหว่านเมล็ดลงไปบางๆ แปลงขนาด 5 x 25 เมตร ใช้เมล็ดพันธุ์ 1/4 ลิตร แปลงขนาด 5x80 เมตร ให้เมล็ดพันธุ์ 3/4 ลิตร เมื่อมีอายุประมาณ 15-20 วัน ควรทำการถอนแยกออกให้มีระยะห่างระหว่างต้น 30-50 เซนติเมตร

2. ปลูกโดยวิธีเพาะกล้าก่อนแล้วย้ายปลูกเตรียมแปลงไว้สำหรับเพาะกล้าเพียงเล็กๆ โดยถ้าต้องการปลูกจริงในเนื้อที่ 1 ไร่ ก็ใช้เนื้อที่ทำแปลงเพาะเพียง 5 ตารางเมตรเท่านั้น และใช้เมล็ดพันธุ์ประมาณ 200 กรัม หว่านลงไปบนแปลง ให้ทั่วแปลงเพาะกล้าเมื่อพรวนดินเป็นก้อนเล็กแล้วควรผสมปุ๋ยคอกลงไปคลุกเคล้าด้วยหว่าน เมล็ดแล้วใส่ฟางข้าวหรือหญ้าแห้ง (ที่ไม่มีเมล็ด หรือคอกคุดไปด้วย) คลุมแปลงแล้วรดน้ำให้ชุ่ม เมื่อกกล้าอายุได้ประมาณ 25-30 วัน ต้นจะโตมีใบจริง 2-3

ใบ จึงย้ายไปปลูกในแปลง
จริง การย้ายปลูกควรทำใน
เวลาเย็น ประมาณบ่าย 3-4
โมงเย็นตอนที่มีแดดอ่อนๆ

โดยอาจจะถอนกล้าไว้ตั้งตอนเช้าก่อนแดดจัดแล้วเอากล้าใส่ถุงใช้ผ้าหนาๆ ชุบน้ำคลุมไว้ในที่ร่มเพื่อรอปลูกตอนเย็น กล้าที่จะปลูกไม่ควรถอนไว้ข้ามคืน ระยะปลูก
ระหว่างต้นห่าง 30 เซนติเมตร ระหว่างแถวห่าง 50 เซนติเมตร หลังจากปลูกแล้วใช้ฟาง
แห้ง คลุมดินอีกก็ได้จะช่วยให้ผักตั้งตัวได้เร็วขึ้นและรักษาความชื้นในดินได้ด้วย

วิธีปลูกโดยเพาะกล้าก่อนทำให้ทุนค่าเมล็ดค่าปุ๋ย และปลูกได้เป็นระเบียบ
สวยงาม การดูแลและการทำงานประณีตขึ้นทำให้ได้ผลผลิตดีขึ้น ทุนเวลาและแรงงาน
ที่จะดูแลรักษาในขณะที่ยังเป็นต้นกล้าอยู่ เพราะมีเนื้อที่ดูแลเพียง 5 ไร่ เท่านั้น
แต่ในเวล้าย้ายปลูกต้องใช้แรงงานมากในการปลูกให้รวดเร็วทันเวลา

การให้น้ำ

ในระยะแรกเมื่อผักกำลังงอกควรให้น้ำวันละ 3-4 เวลา เพื่อให้หน้าดินอ่อน
สะดวกแก่การที่เมล็ดจะงอก เมื่อผักอายุเกิน 7 วันแล้ว ก็ลดลงเหลือวันละ 3 เวลา
พออายุเกิน 1 เดือนไปแล้วรดเพียงวันละ 2 เวลา เช้า - เย็นก็พอ ไม่ควรรดเวลาสายๆ
ที่แดดแรงเพราะ น้ำร้อนจะทำให้ใบผักขาดวซึ่งบางเสียหายง่ายการรดน้ำควรใช้บัว
รดน้ำหรือนิ๊ดพ่นเป็นฝอยด้วยวเครื่องแต่อย่าฉีดแรงนัก

ผักขาดวปลิกจะขาดน้ำไม่ได้ในช่วงกำลังห่อปลี เพราะจะทำให้การห่อปลี
และการเจริญเติบโตไม่สมบูรณ์

การใส่ปุ๋ย

การใส่ปุ๋ยแบ่งใส่ 2 ครั้ง คือ หลังจากปลูกได้ 7 วันครั้งหนึ่ง กับ 15 วันครั้งหนึ่ง
ครั้งแรกควรใส่ปุ๋ยคอกผสมแอมโมเนียมซัลเฟตหรือปุ๋ยยูเรีย โดยกะประมาณเนื้อที่ 1
ตารางเมตร ใส่ปุ๋ยคอก 3-4 กก. ปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต 100 กรัม หรือปุ๋ยยูเรีย 50 กรัม
(2 ช้อนโต๊ะ) ผสมให้เข้ากันดีแล้วหว่านลงในแปลงผัก ครั้งที่ 2 ใส่ปุ๋ยแอมโมเนียม
ซัลเฟต.

ผศ.ดร.ยงยุทธ ศรีเกี้ยวมัน ภาควิชาพืชสวน ม.แม่โจ้